

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.072/2022/4.

A felperes: Felperes1, Cím1.

A felperes képviselője: Dr. Gönczi Gergely Ügyvédi Iroda, Cím3

Az alperes: Alperes, cím2

Az alperes képviselője: Balsai Ügyvédi Iroda, cím5

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 10.P.20.381/2021/10/I. számú végzéssel kijavított 10.P.20.381/2021/8. számú ítélet

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a cég1 (Cím2), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 125.000 (százhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget, és az államnak, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes által szerkesztett vaconline.hu címen elérhető internetes oldalon 2021. július 5-én „név5 helységi embere: felperes portré – a szívárványember szívárványkarrierje” címmel cikk jelent meg, amely „(A) baloldali média eltartottja és kiszolgálója” alcím alatt az alábbiakat tartalmazta:

[2] „(...) 1998-ban egy másik cég nevében is felbukkant felperes, a részben önkormányzati tulajdonú cég² sajtófőnökeként hirdetett PR pályázatot szerkesztőségek részére, hogy bemutassák az cég² tevékenységét és törekvéseit a kommunális ellátás területén. Önkormányzati képviselőként minden bizonnyal teljesen természetes volt számára, hogy egy önkormányzati tulajdonú cégnél végezzen PR munkát.” (első közlés)

[3] A „Már előre tudja, ki nyeri meg a meghívásos pályázatot” alcímen belül (második közlés) az alábbiak szerepeltek:

[4] „(...) név³ helységi MSZP-s képviselő ugyanis, aki akkor a helyi cég⁴ vezette, elszólta magát, hogy a közbeszerzési bizottságban hogy intézte felperes az ügyeket. A szocialista képviselő jegyzőkönyvezett vallomása szerint felperes »Ez a bt. lesz, aki megnyerte« szavakkal előre megmondta, hogy melyik cég lesz egy meghívásos pályázat nyertese.” (harmadik közlés)

[5] A felperes 2021. július 19-én kézbesített helyreigazítási kérelmét az alperes nem teljesítette. A határidő lejártát követően, 2021. július 27-én a vaconline.hu kezdőoldalon egy szivárványszínű keretben „HELYREIGAZÍTÁS” szót ábrázoló képet tett közzé, amely alá beillesztette a felperes helyreigazítást kérő leveléről készült fényképet. A kérelem alatt „*** (K)attintson eredeti cikkünkre és olvassa el, hogy felperes mennyi sötét ügyében nem kért helyreigazítást!” kísérőszöveg szerepel. Az eredeti cikkben a cím alatti kép alá, a cikk szövege fölé a felperes teljes helyreigazítást kérő leveléről készült fényképet, alatta pedig nagyobb betűkkel az „Olvassa el, hogy felperes mennyi sötét ügyében nem kért helyreigazítást!” kommentárt illesztette be.

[6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 3 napon belül a vaconline.hu oldalon önálló hírként, az eredeti cikket linkkel elérhetővé téve a főoldalon, 24 órán keresztül „Helyreigazítás felperessel kapcsolatos valótlan tényállítás és híresztelés miatt” szövegezéssel, valamint a sérelmezett cikk eredeti elérhetőségi helyén a cím alatt, a lead felett a cikk elérhetőségének teljes idejére, de legalább 30 napig, az eredeti cikk megjelenésével valamennyi eszközről (mobil, tablet, PC) megtekintve azonos tipográfiai jellemzőkkel a következő helyreigazító közlemény közzétételére: „Helyreigazítás felperessel kapcsolatos valótlan tényállítás és híresztelés miatt: A vaconline.hu oldalon »név⁵ helységi embere: felperes portré – a szivárványember szivárványkarrierje« című, 2021. július 5-én megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes önkormányzati képviselőként egy önkormányzati tulajdonú cégnél végzett PR munkát. Valótlanul állítottuk ezen felül, hogy felperes már előre tudta, ki nyer meg egy meghívásos pályázatot. Valótlanul híreszteltük továbbá név³ra hivatkozva, hogy felperes a helységi Önkormányzat közbeszerzési bizottságában »Ez a bt. lesz, aki megnyerte« szavakkal előre megmondta, hogy melyik cég lesz egy meghívásos pályázat nyertese. A valóság ezzel szemben az, hogy név³ állításainak valótlanosságát jogerősen megállapította a Fővárosi Ítéltábla 2010. június 3-án kelt 2.Pf.20.259/2010/4. számú ítélete.” Kérte az alperes kiadójának kötelezését a perköltség megfizetésére.

[7] Keresetét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1)-(2) bekezdés és a polgári

perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) bekezdés, a 496. § (1)-(3) bekezdés, a 499. § (1) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[8] Érvelése szerint az alperes sajtóanyaga a felperessel kapcsolatban valótlan tényeket közölt, illetve híresztelt. Állította, hogy a felperes önkormányzati képviselőként semmilyen munkakörben nem dolgozott az önkormányzati tulajdonú cég2-nél. Az cég2-t – az Igazságügyi Minisztérium közhiteles nyilvántartásából letöltött cégkivonata szerint – a cégbíróság 1998. április 30. napjával, átalakulás folytán, törölte.

[9] Álláspontja szerint valótlan a perbeli cikk azon közlése is, amely szerint a felperes egy meghívásos pályázat esetében előre tudta, hogy ki fogja azt megnyerni. Valótlan híresztelésként kérte értékelni a második közlés alátámasztására tett, név3 jegyzőkönyvezett vallomására való hivatkozást. Kiemelte, hogy név3 idézett állításának valótlanágát a Pest Megyei Bíróság 2009. december 15-i 10.P.24.823/2009/10. számú ítéletében, amelyet a Fővárosi Ítéltábla 2010. június 3-i 2.Pf.20.259/2010/4. számú ítéletével részben megváltoztatott, megállapította. A döntésről az alperes a cikk megjelenésekor – kellő körültekintés mellett – tudomással bírhatott; a felelősség alól az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatára hivatkozással nem mentesülhet.

[10] A felperes megítélése szerint a 2021. július 27-én közzétett „helyreigazítás” nem felel meg sem az Smtv. 12. § (2) bekezdésében, sem a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma által elfogadott PK 15. számú állásfoglalásában foglaltaknak. Az alperes a helyreigazítást lerontó kommentárt fűzött a tartalomhoz; a felperes helyreigazítást kérő leveléről készített fotót közölt képi formátumban, ami több eszközről megtekintve olvashatatlan és az interneten nem is kereshető. Az alperes felelőssége nem hárítható el azzal, hogy a megjelenés előtt a felperesnek megküldte a cikket, mert az újságírónak mindenkor kötelessége a valóság olvasók elé tárása, míg a cikk szereplőjének nem kell a róla írtakról véleményt nyilvánítania.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva a sérelmezett közlések valótlanágát. Álláspontja szerint az 1998. évi helységi szám3 számú egyéni választókerületi önkormányzati képviselő választás eredménye, továbbá az cég2 sajtópályázata alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes egyidejűleg volt önkormányzati képviselő és dolgozott önkormányzati tulajdonú cégnél. Amennyiben a kft. átalakulással szűnt meg, más néven tovább működhetett. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 14. számú állásfoglalását és az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatát idézve arra hivatkozott, hogy az újságíró hüen, a jegyzőkönyvnek megfelelően, saját értékelés nélkül számolt be név3 évekkorábban, a helységi önkormányzat pénzügyi bizottságának ülésén tett kijelentéséről. A bizottsági tag állításáról tudósító sajtót nem terheli a valóság bizonyításának kötelezettsége. Jóhiszemű eljárásának igazolásaként előadta, hogy a cikk megjelentetése előtt egy hónappal írásban megkereste a felperest az írás véleményezése iránt, aki azonban a kérésre nem válaszolt.

[12] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a www.vaconline.hu internetes felülete főoldalán önálló hírként az eredeti cikket linkkel elérhetővé téve 24 órán keresztül, továbbá az eredeti cikk elérhetőségi helyén a cím alatt és a lead felett minimum 30 napig az eredeti cikk

megjelenésével valamennyi elektronikus eszközről megtekinthetővé módon azonos tipográfiai jellemzőkkel tegye közzé az alábbi Helyreigazító Közleményt: „Helyreigazítás felperessel kapcsolatos valótlán tényállítás és híresztelés miatt: A vaonline.hu oldalon »név5 helységi embere felperes portré – szívárványember szívárványkarrierje« c. 2021. július 5-én megjelent cikkünkben valótlánul állítottuk, hogy felperes önkormányzati képviselőként egy önkormányzati tulajdonú cégnél végzett PR munkát. Valótlánul állítottuk ezen felül, hogy felperes már előre tudta, ki nyer meg egy meghívásos pályázatot. Valótlánul híreszteltük továbbá név3ra hivatkozva, hogy felperes a helységi Önkormányzat közbeszerzési bizottságában »Ez a bt. lesz, aki megnyerte« szavakkal előre megmondta, hogy melyik cég lesz egy meghívásos pályázat nyertese. A valóság ezzel szemben az, hogy név3 állításainak valótlanságát jogerősen megállapította a Fővárosi Ítéltábla 2010. június 3. napján kelt 2.Pf.20.259/2010/4. számú ítélete.” Kötelezte az alperes felelős kiadóját, a cég1 a felperes részére 187.500 forint perköltség, az állam javára pedig 36.000 forint eljárás illeték megfizetésére.

[13] Határozatának indokolásában idézte az Smtv. 4. §-át, 12. §-át, 13. §-át, 20. §-át, a Pp. 495. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma által elfogadott PK 12. és PK 14. számú állásfoglalásokat, valamint az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatát.

[14] A keresetlevél határidőn belüli előterjesztésének megállapítását követően érdemben vizsgálta a keresetet. A publikáció PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy a sérelmezett közlések – a cikk teljes tartalmát figyelembe véve – tényállítások. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy név3 nyilatkozata nem sajtótájékoztató keretében, nem a közszereplők egymás jelenlétében folytatott vitája során hangzott el, hanem 2008-ban, a helységi önkormányzat bizottsági ülésén. Ezért a bizottsági tag állításának vizsgálatánál nem irányadó sem a büntetőeljárás során történő tudósítás szabályait értelmező PK 14. számú vélemény, sem a sajtótájékoztatón elhangzott kijelentések megítélése és polgári jogi szankcióinak levonása körében hozott 34/2017. (XII. 11.) AB határozat.

[15] A kifogásolt közlések valóságtartalmának vizsgálata során az alperes bizonyítási kötelezettségét emelte ki az elsőfokú bíróság. Megítélése szerint a perben csatolt dokumentumok nem szolgálnak kétséget kizáró bizonyítékkal annak alátámasztására, hogy a felperes önkormányzati képviselőként önkormányzati cég munkatársa is volt. Az cég2 pályázati felhívásában a felperes ugyan „sajtófőnök” megjelöléssel szerepel, ez önmagában nem igazolja, hogy önkormányzati képviselőisége idején a céggel jogviszonyban állt. 1999. január 10-én a kft. már nem létezett. Bár az alperes a megszűnés módjával valószínűsítette, hogy a cég más néven tovább működött és annak a felperes esetlegesen részese lehetett, de ezt semmilyen további bizonyítékkal nem támasztotta alá.

[16] A Pp. 82. § (1) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján a peresztés alperes kiadóját kötelezte a felperes perköltségének és a kereseti illetéknek a megfizetésére.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett. Jogorvoslati kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. A másodfokú bíróság által

gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdésének és a Pp. 279. § (1) bekezdésének rendelkezését. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és PK 14. számú állásfoglalásaiban, valamint az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatában foglalt értelmezési szempontokat.

[18] A fellebbező álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy név³ nyilatkozata nem sajtótájékoztató keretében, hanem a helységi önkormányzat bizottsági ülésén hangzott el. A jogvita elbírálása során annak van jelentősége, hogy az alperes a kijelentésről hűen, a jegyzőkönyvnek megfelelően számolt be és a válaszadás lehetőségét a felperesnek felkínálta, aki azzal nem kívánt élni. Mindezek a körülmények megalapozzák az Alkotmánybíróság határozatának alkalmazhatóságát, mert a döntés kiindulópontja annak felismerése, hogy a közéleti szereplők kijelentéseit közvetítő sajtónak a valótlan tényállításokért fennálló felelőssége más mérce szerint ítélendő meg, amikor a közlés fókuszában a társadalmi vitában résztvevő közéleti szereplő megnyilvánulásainak közvetítése áll. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság tévesen interpretálta a PK 14. számú állásfoglalást is, mivel annak bírói gyakorlat alakította értelmezése szerint nincs helye sajtó-helyreigazításnak, ha a sajtó a valóságnak megfelelően ad ismertetést jogszabályban szabályozott eljárási rend keretei között lefolytatott eljárás során elhangzottakról. A helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó eljárásról tudósító sajtót tehát az eljárás tárgyát illetően nem terheli a valóság bizonyításának kötelezettsége.

[19] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a perbeli bizonyítékokat és PK 12. számú állásfoglaláson alapuló azon elvet, hogy a nem vitatott tényekből levont feltételezés a szerző következtetése, amely sajtó-helyreigazításra nem ad alapot. A peradatokból megállapíthatóan a felperes 1998-ban sajtófőnök volt az cég²-ben, amelynek pályázatára az abban az évben elkészített alkotásokkal 1999 januárjáig lehetett jelentkezni. E tényekből a cikk szerzője okszerűen következtetett arra, hogy a hirdetést 1998 végén adták fel; ennek ellenkezőjére nem merült fel bizonyíték az elsőfokú eljárás során, illetve ezzel ellenkező tartalmat a felperes sem állított. Nincs jelentősége a kft. átalakulásának, mert az csak a társasági forma megváltozását jelentette; a cégnév módosítása nem minősül átalakulásnak. A felperes 1998 őszén mandátumot szerzett az önkormányzati választáson, ezért az alperes újságírója alappal gondolhatta, hogy ezen eseménnyel egybeesik a cégnél végzett munkája.

[20] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes kiadójának a másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését indítványozta.

[21] Az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatát idézve fejtette ki azt az elhatárolási ismervet, hogy a sajtó objektív felelősségéhez képest kivételt képező szabályrendszer alkalmazása aktuális közüggyel kapcsolatban közvetített sajtótájékoztató esetében lehetséges. A jelen ügy tárgya azonban egy 2008. évi bizottsági ülésen elhangzott közlés híresztelése, tehát a sajtó nem aktuális közüggyel kapcsolatban közvetített információt. A bizottsági ülés nem sajtótájékoztató, a résztvevők közléseit nem a nyilvánosságnak szánják; ebben az esetben a sajtó nem a nyilvánosságnak szánt üzenet passzív továbbítója.

[22] Nem teljesült az AB határozatban felhozott azon feltétel sem, hogy a sajtószervnek a sajtótájékoztatón elhangzottakat saját értékelés nélkül kell közvetítenie, mert a cikk – címéből is kitűnően - „portré”; célja egy közéleti szereplő pályafutásának újságírói bemutatása. A szerző személyétől függ, hogy mely témákat, milyen kommentárral mutat be a felperesről; a „kiderült” és az „elszólta magát” kifejezések az újságírónak a közlés valóságára vonatkozó értékelései.

[23] A publicista jóhiszeműségét vitatva kiemelte, hogy a sérelmezett állítás valótlan és jó hírnevet sértő jellegét a cikk megírását megelőzően több mint egy évtizeddel jogerős ítéltáblai döntés állapította meg és a helyi lap (helységi Hírnök) közzétette. Álláspontja szerint a PK 14. számú állásfoglalásból sem vezethető le az alperes felelősségének hiánya, mivel jelen ügy tárgya nem büntetőeljárás, más eljárás sincs folyamatban; az egyetlen kapcsolódó eljárás jogerősen lezárult és az állítás valótlanágát mondta ki.

[24] Érvelése szerint az elsőfokú eljárás során az alperes nem állította, hogy újságírója a pályázat lezárására utaló dátumból következtetett a hirdetés feladásának 1998. végi időpontjára. Mulasztása a másodfokú eljárásban nem pótolható; a meg nem tett állítás tekintetében a felperes cáfolatának hiányára alappal hivatkozni nem lehet. Maga az alperes nyilatkozott úgy a perfelvételi tárgyaláson, hogy a csatolt bizonyítékokkal kívánja tényállítása valóságát bizonyítani (10.P.20.381/2021/7. számú jegyzőkönyv).

[25] A felperes kiemelte a cikk szerzőjének rosszhiszeműségét, figyelemmel a cégnyilvántartás közhitelességére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:13. § (2) bekezdés, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 1/A. § (2) bekezdés d) pont rendelkezéseire.

[26] A fellebbezés alaptalan.

[27] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezéssel nem érintett rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság teljes terjedelmében, a Pp. 370. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül.

[28] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát kérte. A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja bizonyítás nélkül is lehetővé teszi a másodfokú bíróság számára a megállapított tényekből eltérő jogi következtetések levonását. Az alperes ezzel kapcsolatos álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a PK 14. számú állásfoglalás és a 34/2017. (XII. 11.) AB határozat egyes megállapításait tévesen értelmezte a cikk sérelmezett közléseinek vizsgálata során, ezáltal tévesen következtetett a kifogásolt közlések valótlanágára.

[29] Az elsőfokú bíróság által is idézett PK 12. számú állásfoglalás alapján a sajtóban megjelenő tartalmak értékelésénél azt kell kiindulópontnak tekinteni, hogy a felperest ért sérelem valótlan vagy a valóságot hamis színben feltűnítő tény állításával, híresztelésével valósulhat meg. Nem lehet ugyanakkor sajtó-helyreigazítás alapja véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és

művészeti vita. Ezekkel kapcsolatban legfeljebb az vizsgálható, hogy van-e valós ténybeli alapjuk. A sajtó-helyreigazítás tehát általában a hamis vagy pontatlan tényállítások kiigazítására szolgál, a helyreigazító közlemény pedig tartalmazza, hogy a korábban nyilvánosságra hozott tényekkel szemben melyek a valós tények.

[30] A perben a felek egyike sem hivatkozott arra, hogy a cikkben sérelmezett közlések nem tényállításnak, illetve híresztelésnek, hanem értékítéletnek tekintendők. Nem volt vita közöttük a tekintetben sem, hogy melyiküket terheli a tényállítás valóságának bizonyítása. A perben vitás tényeket (a felperes egyidejűleg volt önkormányzati képviselő és egy önkormányzati cég munkatársa; név³ jegyzőkönyvezett vallomása szerint a felperes előre megmondta, hogy melyik cég lesz egy meghívásos pályázat nyertese) az alperesnek kellett igazolnia.

[31] Az első közlés valóságának bizonyítása körében az alperes két dokumentumra hivatkozott: egyrészt az 1998. évi önkormányzati választások helységi szám³ számú egyéni választókerület választási eredményeire, másrészt az cég² sajtópályázatának hirdetésére, amely szerint a pályázat benyújtásának határideje 1999. január 10-e volt. Az elsőfokú bíróság okszerű mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy fentiek nem szolgálnak kétséget kizáró bizonyítékaul az alperes állítására. A választási eredmények igazolják, hogy a felperes egyéni választókerületben önkormányzati képviselői mandátumot szerzett. A sajtópályázatban szereplő időpontok azonban nem támasztják alá, hogy a felperes önkormányzati cégnél dolgozott, illetve, ha dolgozott, akkor azt milyen formában, és időszakban tette.

[32] A fellebbezési ellenkérelemben írtaknak megfelelően az alperes az elsőfokú eljárás során nem tett olyan állítást, hogy a pályázat lezárására utaló dátumból következtetett volna az újságíró a hirdetés feladásának időpontjára, így arra, hogy az egybeesik a felperes képviselőként való tevékenységével is. Ennek hiányában az alperes nem hivatkozhat a fellebbezési eljárásban az általa új tényként előadott állítás tekintetében a felperes cáfolatának hiányára [Pp. 373. § (1) bekezdése]. A fentiekén túl az elsőfokú eljárásban csatolt cégbírálat egyértelműen alkalmas a sérelmesnek tartott tényállítás valóságának cáfolatára, mivel igazolja, hogy az cég²-t a cégbíróság még a felperes önkormányzati képviselővé választása előtt, 1998. április 30-ával törölte a cégnyilvántartásból. Ezért a csak mintegy fél évvel később képviselői mandátumot szerző felperes a céggel munka- vagy egyéb jogviszonyban nem állhatott. Az alperes csak állította, de bizonyítékkal nem támasztotta alá, hogy a megszűnt gazdasági társaság más néven tovább működött volna úgy, hogy a felperest foglalkoztatta.

[33] A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperesnek a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatra vonatkozó jogértelmezésével sem. Eszerint a cikk név³nak a helységi önkormányzat pénzügyi bizottságának ülésén tett és jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatára való utalása tekintetében az alperes felelőssége nem terjed ki a valótlanosság közzétételére, mivel a sérelmezett közlésről a jegyzőkönyvnek megfelelően számolt be (második és harmadik közlés).

[34] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt a körülményt, hogy a kifogásolt nyilatkozat nem egy sajtótájékoztatón, hanem egy önkormányzat bizottsági ülésén hangzott el. Nem vitás, hogy egy sajtótájékoztatóról és egy bizottsági ülésről szóló tudósítás is a részt

vevő közéleti szereplők kijelentéseit közvetíti, nem pedig az újságíró saját állítását vagy véleményét. A két esemény megítélése azonban nem azonos, hiszen az előbbi alkalmával kifejezetten a közéleti szereplők keresik és szervezik a sajtó érdeklődését, azzal a céllal, hogy közléseiket minél nagyobb nyilvánossággal oszthassák meg. Ilyen szándék egy bizottsági ülésen történő felszólalás esetén nem állapítható meg, az ott készülő jegyzőkönyv elsősorban nem a közvélemény informálását és alakítását, hanem az elhangzottak dokumentálását szolgálja.

[35] A közéleti szereplők kijelentéseit a sajtó ugyanakkor nem csak hüen, a közlések forrását egyértelműen megjelölve köteles közvetíteni, de azokat időszerűen, naprakészen kell az olvasók elé tárnia. Az alperes kétséget kizáróan pontosan idézte név³ állítását, azonban cikkében nem tudatta az olvasókkal, hogy az 2008-ban hangzott el és a közlés valótlanágát a Fővárosi Ítéltábla 2010-ben jogerősen megállapította. A sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanágok közzétételére; a sajtónak általános kötelezettsége, hogy az általa közölt tények valóságtartalmát ellenőrizze. Ezen ellenőrzés alól mentesülhet az AB határozatban megjelölt feltételek esetén, amelyek azonban jelen ügyben, az állítás valótlanágának bírósági megállapítását követően több mint 10 évvel, nem állnak fenn.

[36] Kellő súllyal értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a jogerős bírósági ítélet óta eltelt időszakban az alperes kellő körültekintéssel és a szakma szabályait szem előtt tartva, az általa közöltek ellenőrizve tudomást szerezhetett volna az idézett állítás valótlanágáról. Ha az alperes szerzője a foglalkozása körében elvárható körültekintést elmulasztotta, az alperes médiatartalom-szolgáltató tevékenységét híresztelésként lehet értékelni.

[37] Nem tartotta meggyőzőnek az ítéltábla azt a fellebbezési hivatkozást sem, hogy a cikk megjelenése előtt a felperesnek felkínált válaszadási lehetőség mentesíti az alperest a valótlan állításokért fennálló felelőssége alól. A sajtó feladata a hiteles és kiegyensúlyozott tájékoztatás (Smtv. 10. §, 13. §). Az újságírónak minden körülmények között felelőssége az általa közölt információk hitelességének ellenőrzése. E kötelezettség független attól, hogy az érintett személy a publikáció megjelenése előtt a róla szóló állításokat megerősíti vagy cáfolja, azokra egyáltalán reagál-e vagy sem. A valóságnak megfelelő, pontos és pártatlan tudósításnak nem feltétele a cikk szereplőjének aktív vagy hallgatóságos jóváhagyása; ezért annak elmaradása sem mentesíti a sajtót az esetleges valótlanágok közlése miatti felelősség alól.

[38] Vizsgálta a másodfokú bíróság az alperes által közölt „helyreigazítás” megfelelőségét is és arra a következtetésre jutott, hogy az alperes annak alapján sem mentesülhet a sajtó-helyreigazítás kötelezettsége alól. A közzétett szöveg sem tartalmában, sem formájában nem felel meg az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglalt és a Legfelsőbb Bíróság PK 15. számú állásfoglalásában megfogalmazott követelményeknek. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján az érintett olyan sajtóközlemény közzétételét kérheti helyreigazításként, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. A PK 15. számú állásfoglalás ugyan olyan értelmet tulajdonít a közleménnyel kapcsolatos eljárásnak, amely lehetővé teszi, hogy a jogosult helyreigazító közleményként a válaszlevele közzétételét kérje, azonban a helyreigazító közlemény vagy a válaszlevél közzététele közötti választás lehetősége őt illeti meg, nem pedig a sajtószervet.

[39] Amennyiben a jogosult helyreigazító közlemény megjelentetését kéri, a sajtószerv nem tehet eleget helyreigazítási kötelezettségének azzal, hogy ahelyett a jogosult válaszelevelét közli. Ha a közlemény megjelentetésére olyan módon került sor, hogy az a helyreigazítás célját nem képes betölteni, a sajtószerv szintén nem mentesül a felelősség alól. Jelen esetben nem csupán a jogosult választása ellenére döntött a sajtószerv a válaszelevel közzétételéről, de ahhoz olyan megjegyzést fűzött, amely az igényelt közlemény tartalmának lényegét lerontotta, a szerkesztőség ellenkező véleményét jelenítette meg.

[40] A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[41] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban peresztes alperes kiadóját a Pp. 364. § utaló rendelkezésével alkalmazandó Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkiöltségének megfizetésére, annak összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint meghatározva.

[42] Az eljárás a tárgyi illetékfeljegyzési jog hatálya alá tartozik, a felmerült fellebbezési illeték megfizetésére a peresztes alperes a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés c) pontja, a 46. § (1) bekezdése, a 62. § (1) bekezdés f) pontja, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2022. április 7.

dr. Kovács Helga s.k.

dr. Stecbauer Anita s.k.

dr. Kovaliczky Ágota s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró